

תעלולי השמן הנוצחיים

א.

פייסנים ואנשי חזון, שהושיהם ערים ולקיים, דמיונם נועז וכוח הבעתם מר עיש, שלכאורה תעורתם לגלות מאור יופי, טוב וחסד, לא הם מעולם על עצביהם ולא נרתעו מפני עניו הנפש בשעה שהיה שומה עליהם להתבונן בדרך השמן ותחבולותיו. הם נקבו וירדו עד לתהומה של הרעה האנושית, המסתמלת מאז ומקדם ועד היום בדמותי-לאדמות של השטן. בעלי שידה אלה, שהקדימו את הוקרי הנפש המוכי הקים ומספנותיהם דורות הבים, השני-הו בסאפליה זו שבארם, השורצת נמיות ומשאלות רעות והמציפה את רוב הוית, ומשום כך בחנו אותה וישערו את כוחה והשפעתה. הם ראו אותו מהשן-קדומים באספקריה המ-איה של כשרון-החזות הנטוע בהם וחשבוהו כחלק מנפשו של אדם וחיו, שאין להשתלט עליו אפילו שלטון-פורתא ואין לכבשו אפילו כיבושי-מעט בעזרת הטפת מוכר נוצרית או ישראל לית, על כן המעיטו בפרקי הוכחה והר-כו לעצם דמיונות מוגשמות, כדי להעי-נות את הוסודות האפלים האלה לספר-רת הוית הכינה של האדם, נושא החשכה הזאת, למען יראה כמו עינוי מה מסגן בתוכו, שמה יתהלחל ויגרש במעט האור הרבה מן החושך. הם האמינו בכוח הטוב והנאצל ויצרו את האלוהים, סמל הטוב והנשגב; הרגישו ברע ובטמא ויצרו את השטן, הגשמש של הרשע והזוהמה, מסביב לשני אלה, שהיתוך דמותם משוכלל והם מוכתרים בכל המעלות או החסרונות, הומים תמיד עוד הרבה ברואי דמיון אחרים, ולקדי אשה, דגורי שאול זכנות שמים, אולם לשלמות אמנותית זכו רק שני אלה: האלוהים ויריבו הנצחי, השטן, האלוהים בחינת אור, אבי המאורות, שפרצוה אחר לו כביכול; והשטן בחי-נת חושך, מלך השאול, שכמה וכמה פרצומו לו והוא לובשם לרצונו ולצר-כו האלוהים — התגשמות האמת, שרק דרך אהת לפניו, הדרך הישרה, והשטן — בשרו ודמו של השקר, אשר אין מספר לדרכיו הנלוות.

ב.

הכה נתכונן לתארו של השטן, פרו רותו של מילטון, שאינו שונה משטני זמננו:

..... אל אדמי העזקה ואבי קל נבלתי: ואין בבוגדים משלו, וגם לא קט קמוהו בקל רוחות הרעות, והוא אין לו היקף, מקדש או מזבח קשים קטורה באפי, אגד קל בית וקלקלתו (18)

ומהו פרצופו הרחב? ... שוא תוכו וקגור לבו ביק, אף פי שקסיו קן ונפת מפקנה, ופעם מר ובע נקמיק בצוף לשונו; להתעזות הוא חושב ולספל עצה טובה. (18)

... הוא הנה הראשון, אשר נשא קנבים פתח מעיר צדקה, להסמיר מעיני ראיו מנקה רעה ובקפה. (96)

השטן הזה, אשר הודה משאנתו בעוון מרד באלוהים, כונס בתוך ממשלתו, ממשלת החושך הנצחי, מועצה של כל הנפילים, והרגמים הנשחתים, ונמלך עמהם כיצד הפיל את ארון העולם ממרום שבתו ולרשת את כסאו. ביחוד חרה אפו כהניע אליו השמועה, כי יצור חדש עומד להברא, יצור נצלמו וברמותו של אלוהים. חידושיהם כזה, הניה מתודשת זאת, שצריכים להיות טובים ומשובללים מקודמיהם הואיל ובהם ישקוע הכורא את מיטב נסיונר תיו, מלוממים את השטן ומציתים בן אש קנאה ושנאה, הרס ואכזר. לאחר משא ומתן הוא מקבל על עצמו שלי-חות ויוצא לתור ולחפש את המקום ההוא, כדי לסכל את מהשבת הכורא או להפיל לפחות את האדם ברשתו. באיזה כוח ובאיזה אופן נעשת השטן "פיהרר" על הממליה שלו?

... ככחו עלה בראש עצרת בוגדים וברזם נואש הוקם על, למשלה מתגנולו, וימן פניו פתקיש למדש מלקמה בשמים. והנה נאום, "הקנצ'ר" החדש, נאום-החנוכה שלו:

שמעו אלים שליטים, האזינו שרי מעלה: הנה תהום פתחת לא תקבוש לנצח גבורי לם, הנפלים ונדקאים בתוקה, ולכן מאמזת שמים חותלמי לא אגנדה; וצבא מרום קמונו בעלותנו מעתה זאת יעלה ונגיה אורנו ביקר שאת וקן, ונקטח ולא נפחד מפגע ואסון עוד. ואני בצדק ומישרים נקמתי לראש קטם בקקידת שמים ובחפץ נפשקם מאו: פי יתרון לי בעצה ובגורה למלקמה וקת גם עתה בצוק קעמים קאלה —

הנאום הזה, שתפקידו ללכד את הנפילים ולהעלותם, "משחת זאת", להבי-טות להם, "אחוות שמים" ובעיקר: לני-טוע בהם אמונה עיוורת ב"פיהרר", קלע ולא חסוי. הוא משכייל להשלות את נפשם, כי בצדק ובמשפט — בכחירות דמוקראטיות — נבחר להם לראש וכי מאז ומתמיד היה הפץ נפשם והפץ שמים לראותו מושל עליהם, הואיל והוא ניהן ביתרון עצה ונבורה ומלתי

והממטיות שביצירה זו אם נשים אל לבנו, כי היא נתרקמה ונוצרה בתקופה, שבה כבר פרש מילטון מן החיים המר-דיניים הסועיים, מחמת אילופי מלכו והילופי משטר שחלו בחי אנגליה, שכמעט היה גם הוא בין קרבנותיהם.

לאחר שכבר היה מלא וגדוש נסיונות וכשלונות ולאחר שנסללה ממנו כל אפשרות מעשית להשתתף במרידות ולהורות הלכות היום ודתי, שב אל כתי שירתו, שנעזבה על ידו, והמשיך בדרך-הפיוט מה שנמצע ממנו בחי המעשה.

אולם מכיון שמילטון לא היה איש-ספ-לנה מאובן או איש-כח סמויעינים, שאין לפניו אלא עיקרי אמונתו הנודק שים, אלא בעל נפש רחבה ובעל דעה עמוקה, המבקר וחוזר ומבקר אמיתות מסובלות, אצל גם לנפשותיו בעליה השירית רוחב וגודל ולא צמצמן יתר על המידה, תוך כדי גילוי חיבתו לאלר-הים, סמל הטוב והאמת, ותוך כדי הר-גשת האחרות החיובית הנכספת על ידו, אין הוא מונע מאתנו גם איראיו סממנים ורמוזים, המסויעים לנו להבין גם את השטן והכוחות המנועים אותו.

ומשאון עמדם קאקד נשמע קול ביקרה בפאון רעם מרחוק, וקלם פונים לקמחו באימה וירצת קבוד וירוקמו אותו כאלות, קאל עליון נשפים. (156)

מאליו מוכן, שאותו שטן, אשר נתי-עלה בבת אהת עליו כזה על ידו אספי סוף הנרגנים והנפילים, התחיל מסלסל בנינוטי מלכות ומשתעשע בדמיונו בכיבוש העולם, אף על פי שעדיין היה החוס ממנו. הפמליה שלו עיטרה אותו וקשרה לו שבחים ותהילות והוא אסף עד מהרה, "מחנה גדול מאוד, ככוכבים אין מספר" ועמר בראשו. אותה שעה —

וקשטן עלה וישב על כסא מלכותו בראש הר הקר קלא מגדלים ובצורות, קצבו מצורי קהב ומפקכת שמיר קקרו, הוא הר הקר, הנקרא בקשון אדם בירח השר הגדול הילד קן שחר, אשר מיום וקעקה קרא אותו קשטן בשם הר מועד, פי התנשא בנפשו למשל כאל במרום. (152)

לאחר שהשטן עלה ל"בראכטסנארן" ומלכותו נכונה בידו, הרגיש צורך לפתח פרוגרמה לפני קהל הסידיו וללמדם פרק בתורת המוסר המדיני והחברתי. לשם כך בחר בציר נאמן, אשר ישמיע את דבריו:

או ידבר קשטן: לתקוע בשופר הגדוד ולהעביר רנה במחנה בחוצרות המלקמה לקרים גם מקשלקתם. ולאות קבוד זה נקחר ונקרא ענאול, קרוב מקשח הסוכך, פי לו קאמה, והוא נשא טגס קידו, גם מתנוקס למעקה כעמוד אש בשמים. וספירים נוצצים פנוקכים מקל רות ומשליכים קרני אור עד גשק השקפים וקל שקטי נגפורים, ובקפתחו את הדגל קקעו בקליהם וקל המחנה הריעו תרועה גדולה ותוקה, ותקעו השאול לקולם. (20)

אז רחב לקבו וקרה, בתעצמות חידו, פי חיל נודא קמוחו צין לא קאמה ואן לא שקמה בין שוקני ארץ, וקל נושא קשק ועודרי מלקמה קאדם נקשבים בעיניהם קנקרים ועורבי גמל, קעורכים לקרטר ריב ולהלחם וקדיו. (21)

ועואול-נאבאלס, זה כרוב-הממשח, הבין את תפקידו ומילא אותו בדיסקנות ובעוזק שטני, בעשרות נוסחאות וניר-כאות משמיעה כת ליצנים זו את עיקרי אמונתה וכוונותיה. כל שעה שעתי-כושר

מה. והשפעתו של משא-שאול זה לא איהרה לבוא וכה יאמר הפייטן:

לקול דבריו אלה מהאו הקמונים קף, ויקראו בקרונם פשאון מים פפירים. (156)

אכן קלם קרדו לעבור דבר קקדחו, — — — וקעמדו עמדו עמדו, ומשאון עמדם קאקד נשמע קול ביקרה בפאון רעם מרחוק, וקלם פונים לקמחו באימה וירצת קבוד וירוקמו אותו כאלות, קאל עליון נשפים. (156)

... בע לך נאמנה, פי לעשות כזב לא נאבה לעולם, ולהרע באשר נובל, זה חלק מינו לקיות למורת רוח וגם למפח נפש. (6)

(סוף יבוא) ישראל בהן

היא לה ללכות אש מלהמה, להשליח יצרים רעים ולהרתיה את מצולות העולם. המון שלוחים ורדופי שנעון גדלות סביר עים בידת, וזו מעתירה הבטחות ומצויר רת את העתיד בצבעים מרהיבים ולוקחי לב, החרנו — החורר בכל הפרוגרמה הוא השנאה:

..ומה קידינו להשיב בקתי איבה ומשקמה, רב הפצר ומרי וגם נקמה קמשקמה, אשר קבוא קעקה. (156)

...בע לך נאמנה, פי לעשות כזב לא נאבה לעולם, ולהרע באשר נובל, זה חלק מינו לקיות למורת רוח וגם למפח נפש. (6)

(סוף יבוא) ישראל בהן

תעלולי השטן הנצחיים

איש את עמיתו וירימו נס מקחמת
 לתקריב ארץ ומלוואה, לבלוע איש אחיו,
 ולא תחשו לנחך לבס לאמר: רב לנו,
 הלא רבים קמים עלינו משאול תחתית,
 הצודים יוקם וזיקה את נפשינו לקחתה.
 (דף 46)

— — — ולעתים גם הנכון
 אף כי לבו ער, תשעינה עיניו מראות
 כי רמיה קרובה ואף בתפתו ובטובו
 רע דא יחשב, כי אינו לנכח.

לפיכך אין תימה, שהשרים הארורים
 הללו משתלטים על העולם ואפילו על
 הטבע. כל היום חם הורשים מוימית
 ומכונים להם בשולים ובלמות וכל כלי
 משהית, אבקשריפה ותותתים, כדי לבצע
 בהם את מעשי החבלה וההרס. ובשעה
 שהחמישים ישנים שנת-ישורים או מת-
 הלכים בעולמיה כחולמים, עושים מלאכי
 ישות מלאכתם במתהרת ובמסתרים. את
 כל הכוחות הם דוחסים למלאכתם.

וכרגע קרו מקבת במעבה שמי קרום
 ומקצאי שמה מקור נפרית ונתר,

את אקה לקחו ועשו כמו מקרתת,
 קחון וכלול היטב עד אשר תכינו
 קורע גד שחור הוא אבק השרפה;
 וידי אחרים קפרו וקצבו נחשת וברזל

כמו גידי ברזל, הנמצאים בקטן אדמה
 ויעשו קני המורה, שקח ואבני קלע
 נמלאכי מות בקב, וגם ערכו להם

פתילים בצורים פאש להדליק קני המורה
 כל הפלים האקה עשו באישון לילה
 והכן אותם במסתרים טרם עלה השחר
 (דף 176)

מזוינים בכלי מפץ כאלה, שהותקנו
 באופן סמוי מן העין ובשיטתיות מרעית,
 יצאו כוחות השטן למלחמת איתנים על
 מנת להכריע בכתיאחת את הטוב והיפה,
 התרבות והאמונה, האדם והדת. אולם
 בהתרגש הצרה הגדולה ובכוא הסכנה
 האיומה לאדם התרבות, לתאזר בשעה
 האחרונה כוחות הטוב, נטשו את פלפול
 ליהם וניצוחיהם ופסקו רגע קט

— — — קדרש לחקר
 מה השקחה ויריעה, ומה בוזירה ונגרה,
 גנרה קדומה, בחירה הקפישית ויריעה שלמה.
 (דף 48)

אלה התיצבו מול בעל-זכוכ ואשמדאי,
 לילית ועוזאל וערכו עמו את הקרב
 הגדול והנורא:

כל מתנות אלהים הריעו הושענה בקול
 וגם מתנות הערים לא חקקו ידיהם,
 כי חקציהם ערכו קרוץ פרוץ

קארף ושאף קצף, או שקפו הפתנות
 אלה לקראת אקה בשאון, רעש ורגז,
 לא נשמע קמוהו מיזם היות שקמים:

מהלמות נשק בנשק, קול רעש אופן
 ישאון רבב ברזל, קול מהומה ומבוסה
 ושריקות חץ יעוף, כגורם אש מתלקחת
 בקצות הפתנה — — —

מגמת בניו של השטן הוא המאפליה,
 אך הוא אינו מסתפק בשאול ובתחום
 התחתית, שבהם הוא שרוי ואשר הוקצי
 למשלתו, אלא רצונו ארוך להרחיב את
 נבולותיו על בני כל היקום, העליון
 והתחתון. האור הוא הסמכות בשבילו,
 ואם פה ושם ידבר על האור ועל יקר-
 ערכו, הרי אינו אלא משלם סם לסוג
 ידוע של משרתיו ועושי רצונו, שהטפת
 כזאת כובשת את לבם. ובגילוי לב יאמר:

וען מגמת פני לקרים נס החשך
 ודגל לילית קבתחלה.

ואני הולף קגליחות חשך ואבדון
 לבקש ישועה לקלנו.

תחבולות ומעשי-ערמה שונים נקוטים
 בידיו ואף הם מכוונים אחד לאחד בשיר
 עלייה זה. למקרא טבסי הנבלים הללו
 אנו יזוכים, כי בשלוש מאות שנה מפי
 ידות בנינו לבין המשורר ומדמים
 בנפשנו, שהייתה סופרו ע"י העומדים
 על מצפה המאורעות בימינו. ראשית
 חבמתו ללבוש אנפין רבים ולא להיות
 בעל פרצה אחד. בכל מצב דמות אחרת
 לו ובכל מדינה — דברים אחרים בפיו.
 כשהוא בא למדינת-מערב, המוליכה
 אל מהוז חפצו ומטרותו, יפתח בהתקפה
 יטלים, שתכליתה ללבוש אותה בלי הת-
 נדות וע"י שפיכת כמשלתו עליה בדרכי
 תעמולה.

מקד אקה וישכיל
 לבחור עצת שלום ודרך נכונה ושוקפת,
 ונבקש מקדם לנו ומתסה בדרך שלום.
 (דף 34)

ורק קריה אנהו
 אני דורש מקם וקשר אהבה נאמנה,
 ושכנתי בתוככם ואתם תשקנו עמדי.

(דף 104)

אחד מאמצעיו של השטן הוא הריגול
 והבילויש. הוא מתערב בקרב אלה הע-
 תידים להיות סרבנותיו, ולבוש את הדר-
 מות הנראית לו אותה שעה, כדי
 לחור אנשי חרמו, קדעת מוצאם ומקצאם
 לשמוע מה ידברו וקראות מה יעשו.

פעם התחפש קארי הולף מסקיב למו
 ועינו נתלים תלהט, ופעם כמו נמר,
 אשר ישור לשני העפרים הרועים

בשולשנים:
 רגע יכרע מנגד ורגע ישנה מקומו.

(דף 105)

הוא ושלוחיו מפירים בריתות, מתללים
 פרשים ועוברים כל העבירות. שבעולם,
 משום שמטרתו מקדשת את האמצעים.
 סולל את דרכו והכוב מדכור עמים תחי-
 תיו. תורתו היא פליל של דעות גנובות.

הוא נומל רעיונות אמת ושאיפות קודש
 ומטמא אותם כפטפוטיו וכדומדומיו:

הבלי שוא יוסיפו על תורה תמימה
 ועל מצות אדני מצות אנשים מלמדה,
 וכרוע קשר יאמרו לממן מלכות שקמים.

וכן יאלצו בתרב כי נפש ולב
 לשמע תורה מטיהם אדני לא צנה.

יסירו דרור מארץ וחפש מקני חורים,
 פן יעברו הנמים, ימים רעים וקשים,

אוי קרוע בצדיק ולנעוץ-לב שמחה.
 (דף 346)

כוחם וגבורתם של השטן וכת דיליה
 אינם נתונים בתוך עצמם בלבד, הם
 יונקים יניקה ניכרת מהולשתם של כוחות
 הטוב ומעצלותם הרוחניות של בני האדם.

אין הם נאבקים כראוי, עם האורכים
 הללו, הפורשים מצודה לרגליהם. ולא
 עוד, אלא שהם נפתים לא פעם להאמין
 לדברי החבל ולהבטחות השוא שלהם,
 תחת להתאחד ולקום כאיש אחד על

משנאייהם, הם מתייחדים ומתפרדים
 ומכשירים את המרצע לזרע השטן:

הלא יבוש הקדם לקראת שדים ארורים
 קאמים יחדיו ידבקו: ונאנש נקד מרעהו
 ונבזני דבר קמוהו מיחלי לקסדי קרום

וקראי באלהי שלום, ישנאו, ישקמו וירוצו

נילחמו אלה באלה מלקחמות תנופה
 ופחץ מכת מות בועם וחסה שפוכה.

(דף 165)

אמנם באיחור כלשהו באה מלחמת
 תנופה זו ב"בלבי שאול", אך משכחה
 היא עושה נפלאות. שנים רבות ללא
 ממצעים עברו עד שבשלה ההכרה,

— — — כי כבר הוצפתי
 גם יקלתי באמרי טעם ושכד,

הלא אתגבר עליו גם בלח וקיל.
 כי הנמצא בדברי אמת וישר

לו יאקה התשועה גם במקלחמת זה.
 ואף כי הפלקטה הרפה בציני השכל
 וכח ידים נמאס.

(דף 162)

סוארים באור ההכרה הזאת תתלכרו
 עבאות הטוב ולוחמי האמת וחפליאי
 לעשות במלחמה זו בין מהורים ומטמאים,
 בין השוכים ושואפים אל על:

— — — עבאות הקדש
 התקשרו כחוסה בטורי אבן יחד
 אין כושל ופרץ, כי קלם מדקקים

ותגורים בעו ונשק כי יעמוד בקנייהם;
 בקפירים עמדו בקרב, לא רפו ידיהם
 עקב אשר נזפרו ולא מעורו קצר.

וראי, דם רב נשפך, תיבת אוצרות
 נחרסו, יתמית ושבול השתדרו בעולם,
 אולם תחת זאת נתחדשו חזנות והיכילית
 לאדם לחלום טוב על אנושיות מוזקת
 במידותיה ועל היום של טובה וטוהר:

— — — ובין פה זכה
 תבל תבער פתגור ותהיה למאכלת אש
 ומן אפר נדשן יבראו שמים חדשים
 ואף ארץ חדשה, וצדיקים ישובו בה,
 וישקחו צרות הרעיונות ועמל יפתר מהם,
 וימיהם ימי העולם ופרי צדקה פרנס.